0405201600028 3

N O B

de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs
Commissie Wetsvoorstellen

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving
Staatsinrichting en Bestuur
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Amsterdam, 28 april 2016

Betreft: Consultatie Ontwerp Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer

Excellentie,

De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (hierna: de Orde) heeft met belangstelling kennis genomen van de inhoud van het ontwerp van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer, alsmede van de Memorie van toelichting daarbij, (hierna: het concept). Op 19 februari 2016 zijn geïnteresseerden uitgenodigd te reageren op het consultatiedocument. Op deze uitnodiging gaat de Orde hierbij graag in. Vanuit het perspectief van het belastingrecht geeft de Orde commentaar op de voorgenomen wijzigingen in de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Allereerst worden in deze brief enkele opmerkingen van meer algemene aard gemaakt. Daarna wordt een aantal artikelen van een technisch commentaar voorzien.

A. ALGEMEEN

De Orde is een groot voorstander van de voorgenomen modernisering van afdeling 2.3 Awb. Gebruikmaking van de elektronische weg heeft immers grote voordelen, zoals gebruiksgemak, verhoging van de doelmatigheid van de verwerking van gegevens, vermindering van administratieve lasten en besparing van kosten. De modernisering zoals die nu wordt voorgesteld, mag echter niet in meer of mindere mate ten koste gaan van de rechtsbescherming van belastingplichtigen. Een belastingplichtige moet, net als in de huidige situatie, de mogelijkheid worden geboden om aan zijn verplichtingen te voldoen en om zijn standpunt voldoende duidelijk te maken en te onderbouwen, zonder dat daaraan door de overgang naar elektronisch berichtenverkeer nieuwe of aanvullende beperkingen zijn verbonden. Daarnaast moet het voor een belastingplichtige en/of zijn gemachtigde te allen tijde zonder meer duidelijk zijn op welk moment

De Commissie Wetsvoorstellen van de NOB reageert gevraagd en ongevraagd op fiscaal relevante (wets)voorstellen, vanuit de expertise van haar leden. Belangrijke toetsstenen zijn uitvoerbaarheid, effectiviteit en efficiency, regeldruk, terugwerkende kracht, verenigbaarheid met het recht, en de gevolgen voor het investeringsklimaat.

de Muiderpoort, Sarphatistraat 500, 1018 AV Amsterdam, Postbus 2977, 1000 CZ Amsterdam
Tel. (020) 514.18 80, Fax (020) 514 18 89, E-mail: nob@nob.net, Internet: www.nob.net, IBAN NL73 ABNA 0450 0450 05, KvK nr. 40531315

en via welke weg (e-mail, berichtenbox dan wel webformulier) een verplichting tot elektronisch berichtenverkeer van toepassing is. Binnen deze kaders heeft de Orde de volgende opmerkingen bij het concept.

1. Aangewezen wijze elektronisch berichtenverkeer
Uit het concept leidt de Orde af dat er een onderscheid wordt gemaakt tussen een aangewezen, een niet voor een bepaald type bericht aangewezen en een in het geheel niet-aangewezen wijze van elektronisch berichtenverkeer. Aan de drie typen kunnen verschillende rechtsgevolgen kleven. In dit kader is het volgens de Orde wenselijk om met name te verduidelijken wanneer sprake is van een in het geheel niet-aangewezen wijze van elektronisch berichtenverkeer. De Orde vraagt zich af of indien, bijvoorbeeld, een belastinginspecteur per e-mail communiceert met een belastingplichtige dan wel met zijn gemachtigde, dit betekent dat (hierdoor) het e-mailverkeer van de Belastingdienst als een aangewezen wijze van elektronisch berichtenverkeer of (in ieder geval) als een niet voor een bepaald type bericht aangewezen wijze van elektronisch berichtenverkeer is aan te merken. Of geldt dit enkel ten aanzien van het e-mailverkeer door de betrokken belastinginspecteur. De Orde verzoekt op dit punt een nadere toelichting in het concept op te nemen.

2. Gebruik en gebruiksvriendelijkheid
De Orde leest met genoegen in het concept dat bij de keuze voor de wijze van verplicht elektronisch berichtenverkeer afgewogen zal moeten worden of die wijze voor de doelgroep een verantwoorde keuze is. Daarbij zal onderzocht worden of voor een beperkte groep een uitzondering op de verplichting moet worden gemaakt.
Op grond van de per 1 november 2015 in werking getreden Wet elektronisch berichtenverkeer Belastingdienst is reeds voor enkele berichten en groepen belastingplichtigen een specifieke wijze van elektronisch berichtenverkeer aangewezen. Eén van de wijzen is het gebruik van de Berichtenbox MijnOverheid. Een belastingplichtige kan inloggen op MijnOverheid met DigiD.
De Orde gaat ervan uit dat in de toekomst ook alle bezwaarschriften ingediend zullen moeten worden via de Berichtenbox MijnOverheid. De Orde vraagt zich af of het in dat geval mogelijk is voor een belastingplichtige om een bezwaarschrift te corrigeren, nadat dit bezwaarschrift al is ingediend, bijvoorbeeld door het plaatsen van een nieuw bericht. De Orde verzoekt op dit punt een nadere toelichting in het concept op te nemen.

De Orde acht het verder aannemelijk dat specifieke groepen belastingplichtigen, bijvoorbeeld ouderen, niet gewend zijn en ook heel moeilijk zullen (kunnen) wennen aan het gebruik van de Berichtenbox MijnOverheid en DigiD. Daarnaast is het niet ondenkbaar dat een belastingplichtige in de week vóór het einde van een termijn voor, bijvoorbeeld, indiening van een aangifte dan wel van een bezwaarschrift er achter komt dat hij de DigiD-inlognaam/code is vergeten. Het verkrijgen van een nieuwe DigiD-inlognaam/code kan ruim een week duren. Dit kan ertoe leiden dat de termijn verstrijkt, vóórdat de belastingplichtige met zijn DigiD kan inloggen. De Orde meent dat in de beschreven situatie sprake is van een verschoonbare termijnoverschrijding, mits de belastingplichtige kan aantonen dat hij vóór het einde van de termijn een (nieuwe) DigiD-inlognaam/code heeft aangevraagd. De tijd die is gemoeid met het verkrijgen van een DigiD-inlognaam/code behoort naar de mening van de Orde niet in mindering te komen op een gestelde

termijn, daar dit een verslechtering van de rechtspositie van belastingplichtigen zou betekenen. De Orde verzoekt te voorzien in een regeling op dit punt.

3. Storingen
In het concept is aangegeven dat een bestuursorgaan, afhankelijk van de aard van de storing, op zijn website kan aangeven dat de indieningstermijn wordt verlengd, zodanig dat, nadat de storing is verholpen, er voldoende tijd is voor de burger om alsnog een bericht te verzenden. De Orde vindt deze mogelijkheid een goede ontwikkeling. Wel vraagt de Orde zich af hoe dit in de praktijk uitwerkt, en meer in het bijzonder hoe de tijdigheid van bekendmaking van een storing wordt gewaarborgd. Er zal immers altijd, naar het de Orde voorkomt, enige tijd zijn gelegen tussen het moment van optreden van de storing en, bijvoorbeeld, de plaatsing van een bericht op de website. Naar de mening van de Orde zou een belanghebbende op geen enkel moment in onzekerheid mogen verkeren of sprake is van een verschoonbare termijnoverschrijding. Het instellen van een noodkanaal, dat door belanghebbenden (onverplicht) mag worden gebruikt in het geval hij een storing ervaart, zou hiervoor een oplossing kunnen bieden. De Orde verzoekt deze mogelijkheid in overweging te nemen en/of op andere wijze aan voormelde onzekerheid tegemoet te komen.

4. Notificatieberichten
Wanneer een bestuursorgaan een bericht plaatst in een berichtenbox, zoals MijnOverheid, is het volgens het concept verplicht een notificatie te sturen aan de belanghebbende. De Orde heeft hier met instemming kennis van genomen. De Belastingdienst maakt momenteel al gebruik van de Berichtenbox MijnOverheid. Een belastingplichtige die zijn berichtenbox heeft geactiveerd, heeft op dat moment moeten aangeven of hij een notificatiebericht wenst te ontvangen. In de huidige situatie is de hoofdregel dat geen notificatiebericht wordt gestuurd/ontvangen, tenzij de belastingplichtige hiervoor kiest. De Orde vraagt zich af hoe bewerkstelligd wordt dat bij berichtenboxen die al zijn geactiveerd vóórdat dit concept in werking treedt, deze verplichte notificatie wordt geïmplementeerd. De Orde stelt het op prijs als hieraan in het concept aandacht wordt besteed.

B. TECHNISCH COMMENTAAR

Artikel 2:13, lid 2, onderdeel a, Awb jo artikel 2:15, leden 4 en 5 (na vernummering) Awb
Met artikel 2:13, lid 2, onderdeel a, Awb wordt beoogd dat niet ieder lichaam met verordenende bevoegdheid de elektronische weg kan uitsluiten, maar dit voorbehouden blijft aan de formele wetgever. De Orde vraagt zich af hoe deze bepaling zich verhoudt met artikel 2:15, leden 4 en 5 (na vernummering), Awb. Ingevolge de tekst van de laatstgenoemde bepalingen kan een bestuursorgaan immers elektronisch verschafte informatie weigeren of zelfs het gehele elektronisch verzonden bericht weigeren. De Orde verzoekt de verhouding tussen voormelde bepalingen in het concept toe te lichten.

0405201600031 3

Artikel 2:15b Awb
Ook een verminderde elektronische bereikbaarheid van een bestuursorgaan kan, zo begrijpt de Orde, tot verschoonbare termijnoverschrijding leiden. De Orde zet vraagtekens bij de controleerbaarheid van deze storingen en het overschrijden van de termijn ten gevolge daarvan. De Orde verzoekt het concept op dit punt van een nadere toelichting en/of voorbeelden te voorzien.

Uiteraard is de Orde graag bereid het bovenstaande nader toe te lichten.

De Orde heeft er geen bezwaar tegen als deze reactie openbaar wordt gemaakt.

Hoogachtend,
de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

mr. M.V. Lambooij
voorzitter Commissie Wetsvoorstellen